



**STRATEŠKI PLAN 2021 – 2023
SA AKCIONIM PLANOM ZA 2021. GODINU**

Tuzla, mart 2021.

Sadržaj

1	Uvod	3
2	Vizija i misija TOC-a	4
2.1	Ciljne grupe i krajnji korisnici	6
2.2	SWOT analiza	7
2.3	Partneri i donatori	9
3	Strateški ciljevi, rezultati, ishodi	11
3.1	Programske aktivnosti i rezultati	13
4	Monitoring i evaluacija	21

1 Uvod

Tuzlanski otvoreni centar trenutno se nalazi periodu kada Strateški plan organizacije izrađen do 2021. godine ističe i promjena u strukturi organizacije koje zahtjevaju reakciju u vidu evaluacije dosadašnjeg rada i ispunjenja zadatih ciljeva, te planiranja za budućnost u skladu sa kapacitetima kojima trenutno organizacija raspolaže.

Strateško planiranje je opredjeljenje organizacije za strateški, kvalitetan pristup u radu i radnim zadacima. U toku ovog procesa napraviće se presjek stanja i analiza postojećih resursa s ciljem izrade dokumenta koji će odrediti ciljeve organizacije za period od naredne tri godine, zadatke i odgovornosti koje će dovesti do njihovog ispunjenja. Ovo je važno kako bi organizacija imala stabilnost i održivost i odgovorila na potrebe korisnika i korisnica.

Tuzlanski otvoreni centar živi i radi u heteronormativnom, patrijarhalnom i neinformisanom društvu. Ovakvo okruženje stavlja lezbejke, gejeve, biseksualne, transrodne, interspolne i queer (LGBTIQ) osobe u deprivilegovani položaj u svim sferama života. LGBTIQ osobe još uvijek nisu ravnopravne i kao heteroseksualne osobe. Prisustvo homofobije, bifobije i transfobije je institucionalizirano, a prakse diskriminacije, potlačivanja i nasilja uveliko narušavaju mentalno i fizičko zdravlje, i sigurnost LGBTIQ osoba u našem društvu.

Bosna i Hercegovina vrlo polako napreduje u usvajanju politika za zaštitu i osiguravanje prava i sloboda LGBTIQ osoba. Rang BiH u Godišnjem izvještaju ILGA Europe objavljenom 2020. godine (Rainbow Europe Index 2020) pokazao je povećanje procenta poboljšanja za 7% (sa 31 na 37). Rezultat se povećava na osnovu činjenice da je BiH održala svoju prvu Povorku ponosa u septembru 2019. godine koji je donekle poboljšala pravo na slobodu okupljanja, te da je Radna grupa za izradu Nacrta zakona o životnim zajednicama osoba istog spola u Federaciji BiH osnovana početkom 2020. godine.

Iako je pravni okvir za zaštitu prava LGBTIQ osoba i osiguravanje njihove jednakosti donekle poboljšano, govor mržnje, diskriminacija i nasilje nad LGBTIQ zajednicom i dalje su raširena pojava u društvu u BiH.

U javnom prostoru naše zajednice LGBTIQ teme su rijetke ili se ne spominju, što onemogućava građanima i građankama stvaranje realne slike o LGBTIQ zajednici. Upravo je ovo razlog svakodnevnih predrasuda, diskriminacije, govora mržnje i nasilja koje za posljedicu imaju nanošenje štete u aspektu ekonomskog, socijalnog i psihofizičkog kvaliteta života LGBTIQ, osoba što dokazuje činjenica da je svaka treća LGBTIQ osoba u BiH doživjela diskriminaciju. Naročito je zabrinjavajući visok udio osoba koje su doživjele diskriminaciju među transrodnim osobama: oko 2/3 transrodnih osoba, obuhvaćenih istraživanjem problema i potreba LGBTIQ zajednice u BiH, provedenim 2017. godine od strane Sarajevskog otvorenog centra, doživjelo je neki vid diskriminacije, što potvrđuje izrazito ranjiv status ove kategorije i sugerira visok nivo transfobije u društvu.

Zbog nedostatka političke volje i decentralizovane vlasti, adekvatna primjena antidiskriminacijskih regulatornih i normativnih odredbi vrlo je spora ili uopće ne postoji. Stoga je postojanje lokalnih LGBTIQ organizacija i grupa vrlo važno. Istraživanje koje je Tuzlanski otvoreni centar proveo sa LGBTIQ zajednicom u Tuzlanskom kantonu u septembru 2019. godine pokazalo je da 100% svih ispitanih LGBTIQ osoba ne vjeruje relevantnim institucijama u Tuzlanskom kantonu da zaštite njihova prava. To pokazuje koliko je neophodno raditi s ljudima na lokalnom nivou kako bi se stvorio most povjerenja između njih i institucija.

Tuzlanski otvoreni centar (TOC) je osnovan odlukom Osnivačke skupštine 27. decembra 2015., a formalno registriran 13. januara 2016. godine kod Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona, kao nezavisno, vanstranačko i neprofitno udruženje, radi promocije ljudskih prava i demokratskih principa u zajednici. Kao takva je prva i jedina formalna organizacija na području Sjevero-Istočne Bosne.

Od svog osnivanja, TOC je radio u dva harmonizirana pravca: sarađujući sa institucijama i organizacijama civilnog društva, stvarajući mrežu podrške LGBTIQ osobama u Tuzlanskom kantonu i osnažujući lokalnu LGBTIQ zajednicu kroz edukaciju, druženje i dijeleći svoj siguran prostor. S jedne strane se implementiraju zagovaračke aktivnosti čiji rezultati vode do osnaživanja institucija vlasti kako bi unaprijedile zaštitu ljudskih prava i nediskriminatorno pružile usluge LGBTIQ osobama, s druge strane se osnažuju LGBTIQ osobe i programi organizacija koje im pružaju sigurnost i podršku. U isto vrijeme TOC kontinuirano radi na osnaživanju svog tima kako bi adekvatno mogao pružiti servise LGBTIQ osobama kao ciljnoj skupini i postati most povjerenja između njih i resornih institucija i drugih organizacija.

Ovaj strateški dokument nastavak je napora Tuzlanskog otvorenog centra da se razvija i strateški pristupi svom radu, što u konačnici utiče i na kvalitet usluga koje organizacija pruža zajednici i rezultate rada.

Popratni dokument Strateškog plana 2021 – 2023 je i Akcioni plan za 2021. godinu.

2 Vizija i misija TOC-a

TOC je prostor, TOC su ljudi, TOC mi pruža sigurnost, podršku, daje smisao, čini dio identiteta...

TOC me motivira, ispunjava, nudi mogućnost za rast i razvoj, slobodno izražavanje, učenje..

TOC je prostor za samospoznaju, osnaživanje, druženje...

TOC je platforma za kulturološki i društveni razvoj...

TOC je simbol lokalnog društvenog angažmana i odgovornosti...

TOC je partner, TOC je saveznik...

TOC je resurs, TOC je borba, TOC je misija, TOC je izazov, TOC je nada, TOC je porodica...

Tuzlanski otvoreni centar je nevladina organizacija koja djeluje na području Tuzlanskog kantona i čija je **misija** da kroz kontinuirano aktivističko djelovanje na feminističkim principima promovira ljudska prava LGBTI osoba i rodnu ravnopravnost u javnom životu i prostoru.

TOC djeluje kroz:

- osnaživanje LGBTI+ zajednice
- predlaganje i zagovaranje inkluzivnih politika i zakonodavstva
- kreiranje institucionalne infrastrukture podrške
- senzibilizaciju javnosti i osvajanje javnog prostora
- unaprjeđenje kapaciteta i proizvodnju znanja
- učestvovanje u izgradnji i jačanju lokalne mreže civilnog društva.

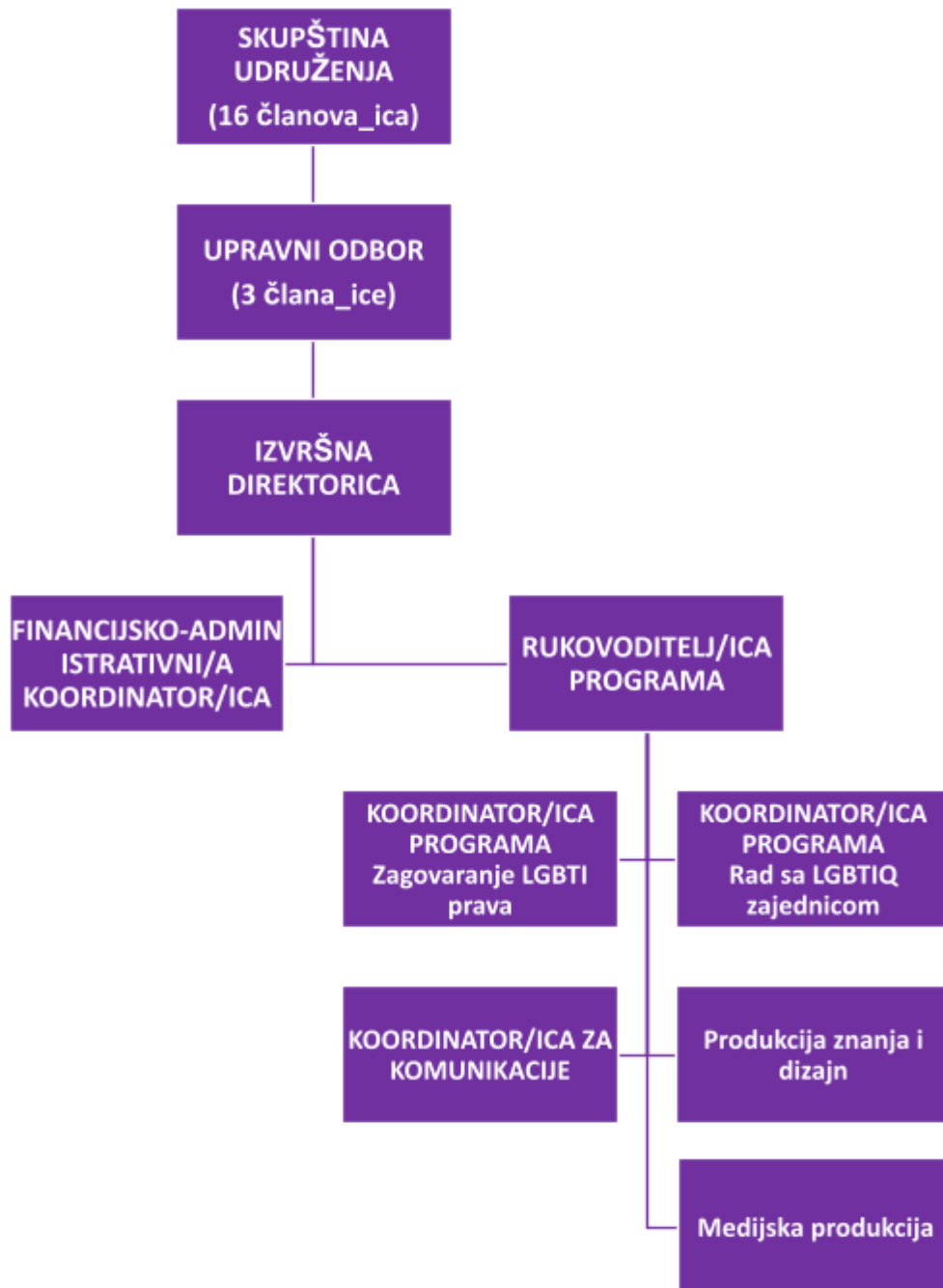
TOC djeluje na lokalnom, ali i regionalnom nivou, kroz povezivanje i umrežavanje sa bosanskohercegovačkim, regionalnim i evropskim ljudskopravaškim organizacijama, mrežama i pokretima.

Vizija Tuzlanskog otvorenog centra je društvo u kojem su građanke i građani ravnopravne_i i slobodne_i, bez obzira na spol, seksualnu orijentaciju, rodni identitet i/ili spolne karakteristike.

Vrijednosti i principi kojima se TOC vodi u svom djelovanju su:

- sloboda, pravda, ravnopravnost, jednakost, različitost i integritet;
- saradnja, solidarnost, zajedništvo, inkluzivnost;
- transparentnost, odgovornost, promoviranje društvenog sekularizma;
- društvena angažiranost i stvaranje savezništva, solidarnosti i povjerenja;
- društveno-politički aktivizam/involviranost i nepristajanje na tradicionalnu hetero-patrijarhalnu matricu društva;
- zagovaranje, borba, nenasilna komunikacija;
- propitivanje i otvorenost, timski rad i organizacijsko učenje.

Struktura Tuzlanskog otvorenog centra



2.1 Ciljne grupe i krajnji korisnici

Ciljne grupe na koje planirane aktivnosti TOC-a imaju direktni kratkoročni utjecaj su:

- članovi_ice LGBTI zajednice sa područja Tuzlanskog kantona
- uposlenici_ce javnih ustanova u lokalnoj zajednici (npr. zdravstvene ustanove, pravosudne institucije, nevladine organizacije ...) sa kojima TOC u okviru svog programa direktno radi

Krajnji korisnici na koje programske i projektne aktivnosti TOC-a imaju dugoročni direktni ili indirektni utjecaj su:

- članovi_ice LGBTI zajednice sa područja Tuzlanskog kantona
- porodice članova_ica LGBTI zajednice
- organizacije civilnog društva
- uposlenici_ce javnih ustanova u lokalnoj zajednici (npr. zdravstvene ustanove, pravosudne institucije, nevladine organizacije ...) sa kojima TOC u okviru svog programa direktno radi
- građani i građanke Tuzlanskog kantona.

2.2 SWOT analiza

SNAGE

- Jedina organizacija u BiH, koja se pored SOC-a, primarno bavi pravima i statusom članova_ica LGBTI zajednice
- Raznovrsnost identiteta i prethodnih angažmana i iskustava u radu članova i članica
- Iskusan menadžment sa dobrim liderskim vještinama
- Znanja, vještine i kompetencije koje posjeduju članovi i članice, a koje su relevantne za oblasti rada TOC-a
- Izražena intrinzična motivacija aktivnih članova i članica za angažmanom
- Prijenos i razmjena znanja i iskustva kao dio organizacijske kulture
- Lokalna organizacija koja poznaje lokalni kontekst i lokalne potrebe
- Funkcionalna organizacijska struktura
- Dva osigurana radna mjesta (rukovoditeljica programa i finansijsko-administrativna koordinatorica)
- Razvijene i usvojene interne politike (statut, pravilnik o radu itd.) koje su neophodan preduslov za kvalitetan organizacijski rad i za apliciranje na grantove/projekte
- Osigurani prostorni uslovi i potrebna tehnička oprema za rad
- Prepoznatljiv vizualni identitet
- Vidljivost u lokalnoj zajednici kroz prisutnost u medijima
- Razvijena mreža kontakata i uvezanost sa organizacijama i mrežama koje imaju slične/iste vrijednosti i principe
- Mogućnost korištenja resursa partnerskih organizacija (npr. znanje, ljudi, oprema, prostor)
- Izgrađena pozitivna reputacija organizacije u zajednici i odnos povjerenja sa ključnim partnerima i saradnicima (memorandumima o saradnji sa različitim interesnim grupama)
- Dosljednost viziji i misiji organizacije u programu rada i projektnim aktivnostima.

SLABOSTI

- Finansijska nestabilnost
- Nedovoljni ljudski resursi
- Neusklađenost ideja i planova sa postojećim mogućnostima i resursima
- Nedovoljno razvijene prakse i alati za finansijsko planiranje, za efikasnu komunikaciju te za upravljanje vremenom i zadacima
- Ograničen doseg djelovanja na gradsko/urbano područje i nedostatak uvida u potrebe ciljnih grupa iz prigradskih i/ili ruralnih sredina
- Nerazvijen sistem praćenja i procjene efikasnosti provedenih aktivnosti i projekata
- Nedostatna znanja i vještine iz sljedećih oblasti: namicanje sredstava, projektni menadžment, upravljanje ljudskim resursima, monitoring i evaluacija, javni nastup, aktivizam i aktivističke akcije
- Izazovi i potencijalne poteškoće u svakodnevnom radu, donošenju odluka i poslovanju generalno koje prate promjene u menadžmentu.

PRILIKE

- Mogućnosti koje pruža članstvo TOC-a u različitim mrežama u segmentu financiranja (npr. pristup različitim grantovima) i različitih vidova angažmana (npr. učešće u radnim grupama na izradi politika, zakona, pokretanju kampanja, organizaciji akcija i sl.)
- Generalno poboljšanje situacije vezane za LGBTI pitanja u kontekstu unaprjeđenja društvenog statusa, pozitivnije društvene klime i pomaka u borbi za ostvarivanje prava LGBTI osoba i globalno i lokalno
- Mogućnosti za unaprjeđenje kvaliteta usluga koje se pružaju članovima_icama LGBTI zajednice u saradnji sa javnim lokalnim institucijama (npr. tužilaštvo, centar za socijalni rad, klinički centar)
- Mogućnost održavanja Bh. povorke ponosa u Tuzli
- Postojeći zakonodavni i politički okvir koji omogućava (zagovaračko) djelovanje TOC-a (implementacija politika na lokalnom nivou i kreiranje novih politika)
- Mogućnost proširenja prostornih kapaciteta i uvođenja novih programa
- Uvođenje online pristupa u radu i učenju kojim se povećava dostupnost i pristupačnost sadržaja i podrške većem broju ljudi
- Migracija članova_ica LGBTI zajednice u Tuzlu
- Dostupan prostor LGBTI i feminističkim temama u lokalnim medijima
- Podržavajući društveno-politički kontekst i socijaldemokratska politička orijentacija trenutnih vladajućih struktura
- Grad Tuzla kao jedinstven primjer u BiH koji pruža podršku organizaciji koja se bavi pitanjima LGBTI zajednice
- Prisutnost antifašističkog i aktivističkog naslijeđa („Sloboda je dio našeg identiteta“)

PRIJETNJE

- Nepodržavajuća šira javnost koja ugrožava sigurnost članova_ica TOC-a i učesnika_ica aktivnosti povećanjem vidljivosti rada organizacije u zajednici
- Nesigurnost izvora financiranja (promjene u donatorskim politikama) i nedostatak kontinuirane financijske podrške
- Promjenjivost lokalnih politika i političkih struktura
- Ograničavajuće okolnosti za održavanje aktivnosti uzrokovane efektima pandemije COVID-19
- Pasivnost LGBTI zajednice za učešće u edukativnim i aktivističkim aktivnostima
- Strah LGBTI zajednice i saveznika_ica za učešće u aktivnostima zbog mogućnosti etiketiranja i odbacivanja
- Neobjektivno, neetično, lažno, senzacionalističko izvještavanje pojedinih medija o LGBTI pitanjima
- Postojanje ekstremističkih grupa u lokalnoj zajednici
- Neadekvatna reakcija pravosudnih institucija u sankcioniranju nasilja (govor mržnje, zločin iz mržnje)
- Migracija članova_ica LGBTI zajednice iz Tuzle

2.3 Partneri i donatori

Ključni partneri koji učestvuju, doprinose i/ili utječu na rad TOC-a:

Međunarodni partneri:

- Norveški Helsinški komitet (NHC)
- Civil Rights Defenders (CRD)
- USAID
- Heinrich Böll Stiftung
- International Organization for Migration

Lokalni partneri i pojedinci_ke:

- Sarajevski otvoreni centar (SOC)
- Kwart Prijedor
- Oštra Nula
- Revolt
- Amica Educa
- Forum građana Tuzla
- Biro za ljudska prava Tuzla
- Vijeće mladih Grada Tuzla
- Fondacija tuzlanske zajednice
- Grad Tuzla
- Univerzitetski klinički centar Tuzla
- Centar za kulturu Tuzla
- RTV7
- Radnički Univerzitet u Tuzli
- Asja Redžić, Boris Krešić, Sanja Dukić, Damir Altumbabić, Lejla Huremović

Potencijalni partneri sa kojima TOC može sarađivati u budućem radu:

- USAID/INSPIRE
- Ambassade (Švedska, Francuska, Kraljevina Nizozemska itd.)
- Vive Žene
- Centar za mentalno zdravlje Dom Zdravlja
- Tužilaštvo TK
- Ombudsmen za ljudska prava
- Ambassade u BiH
- Fondacije (HBS, FES, Rosa Luxemburg Stiftung, Olof Palme Stiftung)
- Mreže: ERA, ILGA
- Međunarodne organizacije (Astrea, Matra, EU, NED, EED)
- Različiti nivoi vlasti u BiH (ministarstva kulture, mladih, ljudskih prava...)
- Trans mreža Balkan

Tuzlanski otvoreni centar aktivna je članica:

- Vijeća mladih Grada Tuzla
- Koordinacijske grupe za Strategiju za mlade Grada Tuzla
- Partnerske grupa za društveni razvoj grada Tuzla koja radi monitoring implementacije Strategije za razvoj Grada Tuzla do 2026. Godine
- Koalicije za borbu protiv mržnje Tuzla
- Koalicije za borbu protiv govora mržnje i zločina iz mržnje BiH

- LGBTI mreže organizacija za Zapadni Balkan i Tursku – ERA
- Internacionalna lezbejska i gej asocijacija ILGA World/Europe

Modaliteti saradnje TOC-a sa ključnim partnerima i saveznicima_ama:

- realizacija aktivnosti projekata sa drugim lokalnim i regionalnim partnerskim organizacijama (npr. Pilot projekat „Uključivanje LGBTIQ pitanja u pristupima otvorene vlasti u BiH“ koji implementira GIZ u saradnji u saradnji sa Uredom za reformu javne uprave BiH, Horizontal facility II - projekat Vijeća Evrope protiv govora i zločina iz mržnje, povezivanje Grada Tuzla i Bergena, povezivanje Grada Tuzla i Saint Deniz,
- pružanje podrške i sudjelovanje u kreiranju programa, politika, inicijativa, edukacija (Vijeće mladih Grada Tuzla)
- pružanje podrške i sudjelovanje u organizaciji međunarodnih akcija, regionalnih i lokalnih kampanja i i uličnih akcija (LGBTI mreže organizacija za Zapadni Balkan i Tursku, Podrška Poljakinjama i međunarodnim akcijama protiv diskriminacije i nasilja, Dan bijelih traka, protesti, 8 mart u Tuzli, učešće u Povorci ponosa BiH, Nisam tražila, Zakon o zajednicama života istog spola, Zakon o rodnom identitetu)
- učestvovanje u radu mreža i koalicija
- medijska promocija

3 Strateški ciljevi, rezultati, ishodi

Strateški ciljevi rada i razvoja Tuzlanskog otvorenog centra za period od 2021. do 2023. godine usmjereni su na:

UNAPRJEĐENJE DRUŠTVENOG I PRAVNOG POLOŽAJA LGBTI OSOBA U TUZLANSKOM KANTONU

- **Specifični cilj 1.1:** Kontinuirano raditi na jačanju i širenju postojeće neformalne mreže koju čine lokalne institucije i organizacije civilnog društva sa područja TK kao lokalne strukture podrške kako bi se unaprijedio način pružanja i kvaliteta usluga LGBTI zajednici.
- **Specifični cilj 1.2:** Na godišnjem nivou razvijati i prilagođavati program aktivnosti i usluga usmjeren ka stvarnim potrebama članova i članica LGBTI zajednice sa ciljem njihovog osnaživanja.
- **Specifični cilj 1.3:** Nastaviti sa učešćem u kreiranju relevantnih zakona i javnih politika i radom na osiguravanju njihove implementacije sa fokusom na lokalni nivo, te razvijati lokalne kapacitete za zagovaranje decentralizacije i jednakih mogućnosti u pristupu mjestima društveno-političke moći, odlučivanja i financiranja.
- **Specifični cilj 1.4:** Nastaviti sa osvajanjem javnog prostora koristeći različite komunikacijske kanale i sadržaje u svrhu senzibiliziranja javnosti o LGBTI pitanjima.

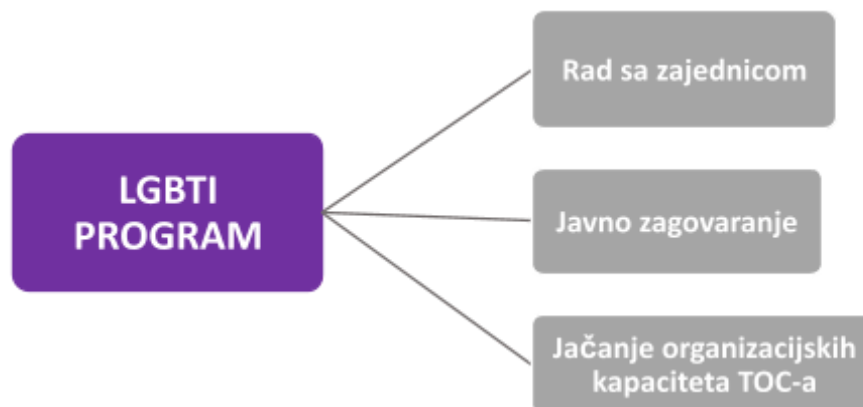
IZGRADNJU NOVIH I UNAPRJEĐENJE POSTOJEĆIH ORGANIZACIONIH KAPACITETA TOC-a

- **Specifični cilj 2.1:** Do kraja 2023. osigurati najmanje dva stalna izvora financiranja kojim će se omogućiti operativno poslovanje i realizacija programa TOC-a.
- **Specifični cilj 2.2:** Do kraja 2021. godine kreirati dodatne interne politike i prakse kao što je strategija komuniciranja i okvir za praćenje i procjenu kako bi se unaprijedio način rada TOC-a.
- **Specifični cilj 2.3:** Osigurati potrebne edukacije za TOC core tim koje su u skladu sa njihovim specifičnim potrebama i stvarati mogućnosti za stjecanje i prenošenje znanja i uvođenje praksi za unaprjeđenje kohezivnosti tima što će doprinijeti organizacijskom i ličnom rastu i razvoju članova_ica.

Strategije i načini za ostvarivanje navedenih ciljeva uključuju:

- angažiranje i djelovanje i na sistemskom i na lokalnom nivou sa ciljem adresiranja i rješavanja problema i izazova sa kojima se suočava LGBTI zajednica u BiH
- zagovaranje i zajedničko djelovanje s organizacijama i institucijama u lokalnoj zajednici u pružanju neophodne podrške LGBTI zajednici u ostvarivanju prava
- kontinuirano učenje i istraživanje u vezi s osnovnim potrebama LGBTI zajednice
- identificiranje, praćenje i odgovaranje na potrebe članova i članica LGBTI zajednice
- promoviranje društvenog/aktivističkog angažmana u LGBTI zajednici
- osvajanje javnog prostora kroz kontinuirano promoviranje i zauzimanje medijskog prostora LGBTI temama; osiguravanje jednakih mogućnosti pristupa kvalitetnim javnim uslugama članovima_icama LGBTI zajednice i povećanje vidljivosti u zajednici
- uspostavljanje i održavanje saradnje sa ključnim partnerima

- uspostavljanje i održavanje učinkovite i fleksibilne saradnje sa drugim nevladinim organizacijama/organizacijama civilnog društva/pokretima/mrežama koje djeluju u polju promocije i zaštite ljudskih prava
- lobiranje za veću usklađenost donatorskih politika sa utvrđenim potrebama na terenu
- praćenje, identificiranje i primjenu različitih načina i metoda za namicanja sredstava, izgradnju i jačanje saradnje partnera u zajednici i donatora
- jačanje organizacije kako bi unaprijedila svoj rad u ključnim područjima, poput zagovaranja, građanskog aktivizma i društvene angažiranosti, namicanja sredstava, pružanje podrške i usluga članovima_icama LGBTI zajednice
- jačanje komunikacije i međuljudskih odnosa unutar tima.



Rad sa zajednicom jedan je glavnih fokusa naše organizacije jer želimo da osnažimo LGBTI zajednicu kako bi se ohrabrila da izađe iz prisiljenog života u ormaru, da ih informiramo kako bi znali_e svoja prava i kako da ih koriste, ali i da ih povežemo sa njihovim straight saveznicima_cama kako bi znali/e da nisu sami_e u svojoj borbi. Rad sa zajednicom se ostvaruje kroz različite aktivnosti kao što su: edukacije, radionice, pravno informisanje i podrška u rješavanju pravnih problema, diskusije, ulične akcije, umjetničke aktivnosti (festival Merlinka, promocije knjiga, večeri poezije, projekcije filmova i drugo), izradu i distribuciju edukativnog i promotivnog materijala i druge aktivnosti od kojih su korist imali pojedinci_ke i/ili zajednica, pa i društvo u cjelini.

Javno zagovaranje je proces koji je, prema programu Tuzlanskog otvorenog centra, neodvojiv proces od rada sa zajednicom. Zagovaračkim aktivnostima poput: monitoringa rada vlasti i javnih ustanova, analize i prijedloga izmjena pravnih mehanizama zaštite, izrade mjera za ravnopravnost, uspostavljanja saradnje sa lokalnim institucijama, učešće u različitim grupama za strateški razvoj, socijalnu uključenost i borbu za ravnopravnost, organizacije sastanaka, prezentacija i diskusija, Tuzlanski otvoreni centar osigurava prostor u kojem će se LGBTI osobe osjećati sigurno, ravnopravno i u potpunosti integrisano u društveno-političke tokove.

3.1 Programske aktivnosti i rezultati

STRATEŠKI CILJ 1: UNAPRJEĐENJE DRUŠTVENOG I PRAVNOG POLOŽAJA LGBTI OSOBA U TUZLANSKOM KANTONU			
SPECIFIČNI CILJ	AKTIVNOSTI	REZULTATI	ISHODI
<p>SP1.1: Kontinuirano raditi na jačanju i širenju postojeće neformalne mreže koju čine lokalne institucije i organizacije civilnog društva sa područja TK kao lokalne strukture podrške kako bi se unaprijedio način pružanja i kvaliteta usluga LGBTI zajednici.</p>	<p>A1: Uspostavljanje i dalji razvoj saradnje sa drugim lokalnim institucijama i organizacijama što uključuje organizaciju i održavanje (redovnih) sastanaka i komunikacije, potpisivanje sporazuma o saradnji i učešće u aktivnostima od zajedničkog interesa.</p> <p>A2: Organizacija i održavanje prezentacija i edukacije o pravima LGBTI osoba za predstavnike drugih lokalnih organizacija i institucija.</p> <p>A3: Povezivanje članova_ica LGBTI zajednice sa dostupnim relevantnim akterima za ostvarenje prava na administrativne, pravne i medicinske usluge, te savjetodavnu i psihološku podršku.</p>	<p>R1: Nastavljena saradnja i koordinacija sa lokalnim institucijama i organizacijama civilnog društva u TK koje kroz svoj rad doprinose ostvarivanju prava LGBTI osoba.</p> <p>R2: Do kraja 2023. godine potpisani Sporazumi o saradnji sa najmanje 3 nove lokalne institucije i organizacije civilnog društva koje kroz svoj rad mogu doprinijeti ostvarenju prava LGBTI osoba.</p> <p>R3: U periodu od januara 2021. do decembra 2023. godine održano najmanje 10 edukacija o pravima LGBTI osoba za predstavnike_ce lokalnih institucija i organizacija sa ciljem senzibilizacije za rad sa LGBTI osobama.</p> <p>R4: LGBTI osobe sa područja Tuzlanskog kantona su upoznate sa adresama relevantnih organizacija i institucija, načinima i procedurama prijavljivanja slučajeva diskriminacije i nasilja.</p>	<p>I1.1: Povećano povjerenje LGBTI zajednice prema lokalnim institucijama.</p>

<p>SP1.2: Na godišnjem nivou razvijati i prilagođavati program aktivnosti i usluga usmjeren ka stvarnim potrebama članova i članica LGBTI zajednice sa ciljem njihovog osnaživanja.</p>	<p>A1: Provođenje istraživanja o problemima i potrebama LGBTI+ zajednice na području TK i osiguravanje neophodne podrške za njegovu realizaciju.</p> <p>A2: Određivanje plana djelovanja TOC-a za rad sa LGBTI+ zajednicom na osnovu dobivenih rezultata istraživanja.</p> <p>A3: Osiguravanje finansijskih sredstava za provođenje projekata i/ili aktivnosti u svrhu kreiranja sigurnog prostora za osnaživanje i okupljanje LGBTI+ zajednice i kupovinu neophodne opreme za njihovu realizaciju.</p> <p>A4: Priprema i objavljivanje/distribuiranje materijala i sadržaja o pravima i načinima ostvarivanja prava za članove_ice LGBTI zajednice.</p> <p>A5: Ostvarivanje i održavanje direktnog kontakta sa članovima_icama LGBTI zajednice.</p> <p>A6: Razvijanje sistema za prikupljanje podataka o slučajevima diskriminacije i nasilja nad članovima_icama LGBTI zajednice.</p>	<p>R1: Identificirane specifične potrebe i problemi sa kojima se suočava LGBTI+ zajednica na području TK.</p> <p>R2: Izrađen plan djelovanja TOC-a za rad sa LGBTI+ zajednicom u skladu sa identificiranim potrebama.</p> <p>R3: Osigurano najmanje 50 000 KM na godišnjem nivou za provođenje projekata i/ili aktivnosti u svrhu kreiranja sigurnog prostora za osnaživanje i okupljanje LGBTI+ zajednice i nabavljena oprema za njihovu realizaciju (tripod – 2 kom, kamera/fotoaparat, TV).</p> <p>R4: Članovima_icama LGBTI zajednice dostupne su informacije o njihovim pravima i načinima ostvarivanja tih prava putem web stranice TOC-a i profila na društvenim mrežama, printanih materijala (brošura, letaka) i direktnog kontakta sa TOC timom (kontakt telefon, info punkt i sl.).</p>	<p>I1.2: TOC je prepoznat u LGBTI+ zajednici kao mjesto povezivanja, dobivanja podrške i slobodnog izražavanja.</p>
<p>SP1.3: Nastaviti sa učešćem u kreiranju relevantnih zakona i javnih politika i radom na osiguravanju njihove implementacije sa fokusom na lokalni nivo, te razvijati lokalne kapacitete za zagovaranje decentralizacije i jednakih mogućnosti u pristupu mjestima</p>	<p>A1: Jačanje i širenje saradnje sa aktualnim i potencijalnim donosiocima_teljicama odluka na lokalnom nivou.</p> <p>A2: Analiza zakona i propisa koji se odnose na ljudska prava LGBTI osoba i praćenje njihove implementacije na lokalnom nivou.</p> <p>A3: Kreiranje političke inicijative za usvajanje ili izmjene/dopune zakona ili politika</p>	<p>R1: Uspostavljena i unaprijeđena saradnja sa donosiocima_teljicama odluka (Gradsko vijeće Tuzla, Gradska uprava, gradske i skupštinske komisije, zastupnici_ce).</p> <p>R2: Podnesena najmanje jedna inicijativa godišnje koja se odnosi na lobiranje za usvajanje</p>	<p>I1.3: Usvojeni zakoni i politike ili promjene u zakonima i politikama koje se tiču ostvarenja prava LGBTI osoba (npr. Zakon o životnim zajednicama osoba istog spola FBiH, Zakon o javnom okupljanju TK, Akcioni plan za ravnopravnost LGBTI osoba u BiH, Strategija za razvoj grada, Strategija za mlade grada)</p>

<p>društveno-političke moći, odlučivanja i financiranja.</p>	<p>A4: Monitoring rada tijela odlučivanja (sa fokusom na lokalni nivo) u kontekstu odluka i politika koje se odnose na ljudska prava LGBTI osoba i OCD.</p> <p>A5: Informiranje aktualnih i potencijalnih donosioca_teljica odluka o područjima ugrožavanja/kršenja ljudskih prava LGBTI osoba i promoviranje pravnog djelovanja ka ostvarenju tih prava.</p> <p>A6: Učestvovanje u radu relevantnih mreža, inicijativa, grupa.</p> <p>A7: Kontinuirano zagovaračko djelovanje prema različitim društveno-političkim akterima i donatorima.</p>	<p>odluka/politika vezanih za status i prava LGBTI osoba</p> <p>R3: Održane najmanje 3 info sesije sa donositeljima_cama odluka na lokalnom nivou.</p> <p>R4: TOC redovno i aktivno učestvuje u sastancima i aktivnostima mreža, grupa i inicijativa čija je članica.</p> <p>R5: Proširena mreža kontakata sa društveno-političkim akterima i različitim donatorima.</p>	
<p>SP1.4: Nastaviti sa osvajanjem javnog prostora koristeći različite komunikacijske kanale i sadržaje u svrhu senzibiliziranja javnosti o LGBTI pitanjima.</p>	<p>A1: Organiziranje društvenih događaja – projekcija filmova, izložbi, festivala i drugih kulturno-umjetničkih aktivnosti za LGBTI+ i širu društvenu zajednicu.</p> <p>A2: Produciranje i prijenos informativnih i edukativnih medijskih sadržaja o LGBTI+ temama preko društvenih mreža i drugih medija sa kojima je ostvarena saradnja.</p> <p>A3: Organiziranje javnih skupova, protesta, uličnih akcija, kampanja i drugih oblika djelovanja u javnom prostoru koji se odnose na LGBTI+ tematiku.</p> <p>A4: Obilježavanje važnih datuma LGBTI+ zajednice različitim vrstama aktivnosti (pričaonice, radionice, TV emisije, reklame i dr.).</p> <p>A5: Proširenje mreže saradnje sa medijima (video-, audio- i printani mediji) na nivou BiH koji nude prostor za sadržaje vezane za LGBTI tematiku.</p>	<p>R1: Organizirano najmanje 5 društvenih događaja na godišnjem nivou za LGBTI+ i širu društvenu zajednicu.</p> <p>R2: Producirano i emitirano najmanje 10 informativnih i edukativnih medijskih sadržaja na godišnjem nivou o LGBTI+ tematici.</p> <p>R3: Organizirana i sprovedena najmanje 1 aktivnost u javnom prostoru na godišnjem nivou, a koja se odnosi na LGBTI+ tematiku.</p> <p>R4: Obilježeno najmanje 10 važnih datuma LGBTI+ zajednice u toku godine.</p> <p>R5: Proširena mreža kontakata sa medijima na nivou BiH i veći broj medija izvještava o aktivnostima TOC-a.</p>	<p>I1.4: Povećana vidljivost i zastupljenost LGBTI osoba i tema u javnom prostoru.</p> <p>I1.5: Održana Povorka ponosa u Tuzli.</p>

	A6: Problematiziranje, adresiranje i rješavanje problema u ostvarivanju prava na slobodu okupljanja i udruživanja.	R6: Izrađeni zagovarački dokumenata i uspostavljena saradnja sa MUP-om TK sa ciljem promjene politika i ostvarivanja prava na slobodu okupljanja i udruživanja.	
--	--	---	--

STRATEŠKI CILJ 2: IZGRADNJA NOVIH I UNAPRIJEĐENJE POSTOJEĆIH ORGANIZACIONIH KAPACITETA TOC-a			
SPECIFIČNI CILJ	AKTIVNOSTI	REZULTATI	ISHODI
SP2.1: Do kraja 2023. godine osigurati najmanje dva stalna izvora financiranja kojim će se omogućiti operativno poslovanje i realizacija programa TOC-a.	<p>A1: Mapiranje potencijalnih donatora i partnera i lobiranje za osiguravanje kontinuirane financijske podrške.</p> <p>A2: Organizacija edukacija na temu namicanja sredstava i nabavka softvera za financijsko poslovanje.</p> <p>A3: Razvijanje alata i praksi za prikupljanje sredstava (npr. donatorski broj, crowdfunding kampanje i sl.).</p> <p>A4: Unaprjeđenje ljudskih resursa i kapaciteta TOC-a što uključuje dodatna radna mjesta.</p> <p>A5: Unaprjeđenje prostornih kapaciteta TOC-a što uključuje dodatnu opremu i prostor za rad.</p>	<p>R1: Kreirana i redovno ažurirana lista potencijalnih donatora sa osnovnim podacima neophodnim za praćenje (web stranice, kontakti, pozivi, aktivnosti koje podržavaju, a koje su vezane za rad TOC-a i sl.).</p> <p>R2: Do kraja 2021. godine menadžment TOC-a je educiran za namicanje sredstava.</p> <p>R3: Do kraja 2021. godine razvijeni alati i prakse za prikupljanje sredstava (solidarni fond, crowdfunding kampanje).</p> <p>R5: Do kraja 2023. godine osigurana dodatna tri radna mjesta (Izvršni/a direktor/ica, koordinator_ica programa - Rad sa LGBTIQ zajednicom, koordinator_ica programa - Pravne aktivnosti).</p> <p>R6: Do kraja 2023. godine TOC na raspolaganju ima veći prostor i</p>	I2: Unaprijeđeni profesionalni kapaciteti i vještine TOC tima za organizacijsko i financijsko upravljanje i organizacijski rast i razvoj.

		potrebnu tehničku i sigurnosnu opremu za rad (računari, video nadzor i alarmni sistem, nadogradnja strukture web stranice i webmail-a).	
SP2.2: Do kraja 2021. godine kreirati dodatne interne politike i prakse kao što je strategija komuniciranja i okvir za praćenje i procjenu programskih aktivnosti TOC-a, a kako bi se unaprijedio način rada TOC-a.	<p>A1: Osiguravanje stručne/savjetodavne podrške u izradi/doradi internih politika i praksi.</p> <p>A2: Izrada strategije za komunikaciju sa javnosti i potrebnih internih dokumenata i procedura (komunikacijske procedure, pristupnica za članstvo, organogram i sl.).</p> <p>A3: Razvijanje praksi i odgovarajućih alata za praćenje i procjenu programskih aktivnosti.</p> <p>A4: Upoznavanje članova_ica TOC-a sa načinima korištenja izrađenih dokumenata/alata.</p>	<p>R1: Osigurana stručna/savjetodavna podrška u izradi/doradi internih politika i praksi.</p> <p>R2: Izrađeni potrebni interni dokumenti i jasno definirani načini, alati i dinamika internog i eksternog komuniciranja TOC-a.</p> <p>R3: Provedene redovne interne evaluacije implementiranih programskih aktivnosti na polugodišnjem nivou.</p> <p>R4: Održana jednodnevna radionica sa članovima_ica TOC-a o načinima korištenja izrađenih dokumenata i alata.</p>	
SP2.3: Osigurati potrebne edukacije za TOC tim koje su u skladu sa njihovim specifičnim potrebama i stvariti mogućnosti za sticanje i prenošenje znanja i uvođenje praksi za unaprjeđenje kohezivnosti tima što će doprinijeti organizacijskom i ličnom rastu i razvoju članova_ica.	<p>A1: Osiguravanje edukacija za TOC tim iz sljedećih oblasti: upravljanje projektnim ciklusom, finansijski menadžment, upravljanje ljudskim resursima, donošenje odluka, suočavanje sa stresom, interpersonalna komunikacija, monitoring i evaluacija, javni nastup, upravljanje društvenim medijima, aktivizam i aktivističke akcije.</p> <p>A2: Organizacija edukacija/orijentacijskih sastanaka za nove članove_ice TOC-a sa ciljem upoznavanja sa LGBTI+ i feminističkim</p>	<p>R1: Svaki član_ica TOC tima je prošao_la najmanje jednu edukaciju godišnje prema utvrđenim potrebama.</p> <p>R2: Najmanje jednom godišnje organizirane interne edukacije/orijentacijski sastanci za nove članove_ice TOC-a u svrhu unaprjeđenja upravljanja u organizacijskom i operativnom radu TOC-a.</p>	

temama, aktivizmom i načinom organizacije rada TOC-a.

A3: Dalje razvijanje praksi kao što su mjesečni sastanci, grupe podrške, radionice, team building i team bonding aktivnosti za međusobno (peer-to-peer) učenje i jačanje međusobnog povjerenja članova_ica TOC-a.

A4: Osiguravanje supervizijskih sesija za TOC tim.

R3: Dodano razvijene prakse koje omogućavaju povećanje nivoa kohezije u timu.

R4: Održana najmanje jedna supervizijska sesija za TOC tim na godišnjem nivou.

4 Monitoring i evaluacija

Za realizaciju Strateškog plana odgovorna je Izvršna direktorica i Upravni odbor TOC-a. O izvršenju Strateškog plana Izvršna direktorica će izvještavati članove_ice Upravnog odbora na redovnim sastancima UO.

Za implementaciju konkretnih aktivnosti bit će odgovorni voditelji_ce/koordinatori_ce programa/projekata koji_e će u saradnji sa članovima_icama TOC menadžmenta definisati i način monitoringa i evaluacije realiziranih aktivnosti što uključuje:

- Definisanje ključnih indikatora uspjeha
- Određivanje vrste podataka koji se prikupljaju i prate
 - brojevi/statistike;
 - informacije o provedbama relevantnih politika;
 - mapiranje usluga;
 - evidencije (npr. o broju učesnika_ca u aktivnostima, osoba kojima je pružena usluga...) i sl.
- Mapiranje izvora podataka
 - Bilješke (npr. o provedenoj aktivnosti, sastancima, događajima)
 - Evidencije (npr. o broju i profilima učesnika_ca određene aktivnosti; o broju i vrsti provedenih aktivnosti; o ključnim stakeholderima, partnerima, saveznicima)
 - Izvještaji (projektni izvještaji, izvještaji o radu, tematski izvještaji, istraživački izvještaji)
 - Podaci i informacije drugih/partnerskih organizacija/institucija/ustanova i pojedinaca_ki
 - Zvanične statistike
- Određivanje načina na koji će se podaci prikupljati
 - Direktno/primarno prikupljanje i analiza podataka u okviru aktivnosti koje se provode (npr. vođenje bilješki o održanoj aktivnosti/događaju; vođenje različitih vrsta evidencija; primjena anketnih listića; održavanje sastanaka, grupnih diskusija; opažanje/praćenje realizacije aktivnosti i sl.)
 - Indirektno/sekundarno prikupljanje i analiza koja uključuje zvanične statistike, izvještaje i analize i podatke drugih/partnerskih organizacija/institucija/ustanova
- Određivanje frekvencije/učestalosti prikupljanja podataka

Realizacija Strateškog plana će biti praćena putem kvartalnih i godišnjih izvještaja gdje će biti definirani glavni uspjesi i nedostaci u provođenju aktivnosti iz ovog dokumenta na osnovu čega će se donijeti odluka o potrebi za adaptacijom i revizijom akcijskog plana.